

2025/2022

3.10.2025.

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2025/2022

od 2. listopada 2025.

o potpisivanju, u ime Unije, i privremenoj primjeni Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o uspostavi pridruživanja između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 10. rujna 2025. ovlastilo Komisiju za otvaranje pregovora s Kraljevinom Marokom o Sporazumu u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o uspostavi pridruživanja između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane.
- (2) Euromediterranski sporazum o uspostavi pridruživanja između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane ⁽¹⁾ („Sporazum o pridruživanju”) stupio je na snagu 1. ožujka 2000.
- (3) U presudi u predmetu C-104/16 P ⁽²⁾ od 21. prosinca 2016. Sud Europske unije („Sud”) pojasnio je da se Sporazum o pridruživanju odnosi samo državno područje Kraljevine Maroka, a ne i na Zapadnu Saharu, koje je nesamoupravno područje različito od Kraljevine Maroka.
- (4) Kako bi se uspostavila pravna osnova za odobravanje carinskih povlastica navedenih u Sporazumu o pridruživanju za robu podrijetlom iz Zapadne Sahare, Europska unija i Kraljevina Maroko sklopile su Sporazum u obliku razmjene pisama o izmjeni protokola 1. i 4. uz Sporazum o pridruživanju ⁽³⁾ („Sporazum u obliku razmjene pisama”), koji je potpisan 25. listopada 2018. Sporazum u obliku razmjene pisama odobren je Odlukom Vijeća (EU) 2019/217 ⁽⁴⁾.
- (5) Zbog presude Suda od 4. listopada 2024. u spojenim predmetima C-779/21 P i C-799/21 P ⁽⁵⁾ Odluka (EU) 2019/217 prestat će proizvoditi učinke 4. listopada 2025.

⁽¹⁾ SL L 70, 18.3.2000., str. 2., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2000/204/oj.

⁽²⁾ Presuda Suda od 21. prosinca 2016., Vijeće Europske unije / Front populaire pour la libération de la saguia-el-hamra et du rio de oro (Front Polisario), C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

⁽³⁾ Sporazum u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Kraljevine Maroka, s druge strane (SL L 34, 6.2.2019., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2019/217/oj).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća (EU) 2019/217 od 28. siječnja 2019. o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane (SL L 34, 6.2.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/217/oj>).

⁽⁵⁾ Presuda Suda od 4. listopada 2024., Europska komisija i Vijeće Europske unije / Front populaire pour la libération de la Saguia el-Hamra et du Rio de oro (Front Polisario), spojeni predmeti C-779/21 P i C-799/21, ECLI:EU:C:2024:835.

- (6) Važno je osigurati da trgovinski tokovi koji su se godinama razvijali ne budu narušeni i da se carinske povlastice na temelju Sporazuma o pridruživanju primjenjuju na robu podrijetlom iz Zapadne Sahare, uz potpuno poštovanje uvjeta utvrđenih u presudi Suda u spojenim predmetima C-779/21 P i C-799/21 P.
- (7) Komisija je u radnim dokumentima službi Komisije smatrala da proširenje carinskih povlastica na proizvode podrijetlom iz Zapadne Sahare ima koncentriran izravan učinak na sektor nekoliko poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva na području Zapadne Sahare. Primjenom Sporazuma u obliku razmjene pisama na proizvodima vrijednosti 590 milijuna EUR izvezenima 2022. uštedeno je 44,4 milijuna EUR carina.
- (8) U presudi u spojenim predmetima C-779/21 P i C-799/21 P Sud je utvrdio da svaki sporazum s Kraljevinom Marokom koji se odnosi na Zapadnu Saharu mora imati pristanak naroda Zapadne Sahare. Nadalje, Sud je presudio da se taj pristanak može pretpostaviti pod uvjetom da predmetni sporazum ne stvara obvezu za narod Zapadne Sahare i da taj narod ostvaruje preciznu, konkretnu, znatnu i provjerljivu prednost koja proizlazi iz iskorištavanja prirodnih resursa na području Zapadne Sahare koja je proporcionalna stupnju tog iskorištavanja. Prednost mora biti popraćena jamstvima da se iskorištavanje provodi u uvjetima koji su u skladu s načelom održivog razvoja.
- (9) Nadalje, u presudi u predmetu C-399/22 ⁽⁶⁾ od 4. listopada 2024. Sud je dodatno pojasnio da se područje Zapadne Sahare treba smatrati zasebnim carinskim područjem za potrebe članka 60. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ i stoga i Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾, kao i Provedbene uredbe Komisije br. 543/2011 ⁽⁹⁾, kad je riječ o označivanju zemlje podrijetla navedenih proizvoda ubranih na tom području, pri čemu se samo Zapadna Sahara može navesti kao takvo podrijetlo.
- (10) Komisija je u skladu s uvjetima koje je Sud utvrdio u svojoj presudi u spojenim predmetima C-779/21 P i C-799/21 P pregovarala o novom Sporazumu u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o uspostavi pridruživanja između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane („novi Sporazum u obliku razmjene pisama”), kojim se zamjenjuje Sporazum u obliku razmjene pisama.
- (11) Novim se Sporazumom u obliku razmjene pisama bilateralne carinske povlastice dodijeljene Sporazumom o pridruživanju proširuju na proizvode podrijetlom iz područja Zapadne Sahare koji podliježu provjeri marokanskih carinskih tijela.
- (12) U kontekstu novog Sporazuma u obliku razmjene pisama Vijeće za pridruživanje osnovano Sporazumom o pridruživanju bit će pozvano donijeti odluku o izmjeni Protokola 4. uz Sporazum o pridruživanju o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje kako bi se utvrdile odredbe potrebne za osiguravanje primjenjivosti tog protokola na proizvode podrijetlom iz Zapadne Sahare i nastavak trgovine, posebno za sektor voća i povrća te sektor ribarstva.

⁽⁶⁾ Presuda Suda od 4. listopada 2024. o zahtjevu za prethodnu odluku, Confédération paysanne / Ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire and Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique, C-399/22, ECLI: EU:C:2024:839.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

⁽⁹⁾ Provedbena uredba Komisije 543/2011/EU od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća (SL L 157, 15.6.2011., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/543/oj).

- (13) Osim toga, kako bi se osigurala jasna razlika u označivanju između, s jedne strane, proizvoda iz sektora voća i povrća podrijetlom iz Zapadne Sahare koji podliježu provjerama marokanskih carinskih tijela i, s druge strane, proizvoda iz istog sektora podrijetlom iz Maroka, i kako bi se osiguralo pravilno informiranje potrošača Unije, novim se Sporazumom u obliku razmjene pisama utvrđuje da se pri uvozu u Uniju voće i povrće podrijetlom iz Zapadne Sahare koje podliježe provjeri marokanskih carinskih tijela identificira upućivanjem na regiju podrijetla proizvoda, kako je navedeno u potvrdi o podrijetlu koja se prilaže tim proizvodima u trenutku njihova uvoza u Uniju. Osim toga, novim se Sporazumom u obliku razmjene pisama predviđa da Unija može marokanskim nadležnim tijelima odobriti izdavanje potvrda o sukladnosti s tržišnim standardima Unije za svježe voće i povrće podrijetlom iz Zapadne Sahare koje podliježe provjeri tih tijela u skladu sa zakonodavstvom Unije.
- (14) Prema izjavi Unije koja treba biti donesena pri potpisivanju novog Sporazuma u obliku razmjene pisama, Unija će prvo osigurati financijska sredstva za regiju usmjerena na ključne sektore, kao što su voda, što uključuje navodnjavanje, energiju, borbu protiv dezertifikacije i desalinizaciju vode u skladu s načelom održivog razvoja. Stranke će provoditi zajednički mehanizam procjene predviđen u novom Sporazumu u obliku razmjene pisama. Unija će istodobno povećati humanitarnu pomoć kampovima u Tindoufu. Ta će se pomoć usmjeravati putem relevantnih mehanizama Unije i Ujedinjenih naroda i njome će se upravljati na način kojim se operativno upravlja humanitarnom pomoći. Osim toga, Komisija će podupirati odgovarajuće programe u sektorima kao što su obrazovanje, kultura i vještine.
- (15) Uspostavit će se mehanizam redovitog nadzora u skladu s točkom 153. presude Suda u spojenim predmetima C-779/21 P i C-799/21 P, uključujući mehanizam zajedničke procjene.
- (16) Unija podupire nastojanja Ujedinjenih naroda da se postigne pravedno, trajno i uzajamno prihvatljivo političko rješenje koje bi omogućilo samoodređenje naroda Zapadne Sahare u skladu s načelima i ciljevima iz Povelje Ujedinjenih naroda.
- (17) Novi Sporazum u obliku razmjene pisama trebalo bi potpisati, podložno njegovu kasnijem sklapanju, i trebalo bi odobriti izjavu Unije koju treba dati nakon potpisivanja Sporazuma.
- (18) Novi Sporazum u obliku razmjene pisama trebalo bi privremeno primjenjivati do njegova stupanja na snagu,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se potpisivanje u ime Unije Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o uspostavi pridruživanja između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane, podložno sklapanju navedenog Sporazuma ⁽¹⁰⁾.

Članak 2.

Izjava Europske unije o Sporazumu u obliku razmjene pisama između Europske unije i Kraljevine Maroka o izmjeni protokola 1. i 4. uz Euromediterranski sporazum o uspostavi pridruživanja između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, te Kraljevine Maroka, s druge strane, odobrava se u ime Unije.

⁽¹⁰⁾ Tekst Sporazuma objavljen je u SL L, 2025/2025, 3.10.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/agree/2025/2025/oj>

Članak 3.

Sporazum se privremeno primjenjuje, u skladu sa Sporazumom i podložno u njemu predviđenim obavijestima, do završetka postupaka potrebnih za njegovo stupanje na snagu.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. listopada 2025.

Za Vijeće

Predsjednica

M. BJERRE